

(30.12.2016 tarih ve 98853 Sayılı Bakan Oluru ile)

**TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN ESKİ ARAÇ VE ÜST YAPILARIN MUAYENE
VE BELGELENDİRİLMELERİ HAKKINDA YÖNERGE**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde kullanılan ancak, ADR gerekliliklerini tam karşılamayan eski araç, araç üst yapıları ve bu araçlarda taşınan yük taşıma birimleri ile ulusal sınırlarımız dâhilinde ve/veya ADR' ye taraf olmayan ülkelere yapılacak taşımacılık faaliyetlerinde can, mal ve çevre güvenliğini artırmak için gerekli olan tedbirlere yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge;

- Tehlikeli yük taşıyan 2014 model ve öncesi eski araçların ve üst yapıların tabi olacakları güvenli taşımacılık kriterlerini,
 - Bu araçların yıllık teknik muayeneleri ile üst yapı ve yük taşıma birimlerinin periyodik/ara/istisnai muayeneleri ve belgelendirilmeleri,
- hakkında usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 30/11/2005 tarihli ve 5434 sayılı Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanunla taraf olduğumuz Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR), Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik ile Tehlikeli Madde Taşıyan Araç ve Üst Yapıların Teknik Muayeneleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak yayımlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasını,
- Araç/Taşıt: Karayolunda tehlikeli madde taşımacılığı yapılması amacıyla ilgili mevzuata uygun olarak imal edilen en az dört tekerlekli ve azami tasarım hızı 25 km/s'den fazla olan kamyon, kamyonet, tanker ve bunlar tarafından çekilmesine izin verilen römorklar ile çekici türündeki taşıtlarla çekilen yarı römork veya römork türündeki taşıtlar ile bu amaçla özel donanımı bulunan diğer taşıtları,
- Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,
- Eski araç/taşıt: 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğe göre, 1/1/2015 tarihinden önce trafiğe tescil edilmiş araç/taşıtları,
- İdare: Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünü,
- Muayene merkezi: Tehlikeli Madde Taşıyan Araç ve Üst Yapıların Teknik Muayeneleri Hakkında Yönetmelik kapsamında araç ve üst yapıların muayenelerinin yapılacağı Bakanlık tarafından yetkilendirilen merkezleri,
- Onay Kuruluşu: Tehlikeli Madde Taşıyan Araç ve Üst Yapıların Teknik Muayeneleri Hakkında Yönetmelik kapsamında yapılacak teknik muayene ve belgelendirme işlemlerini gerçekleştirmek üzere, Bakanlık tarafından yetkilendirilen ve TÜRKAK tarafından ISO 17020 kapsamında A tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilen kurum/kuruluşları,
- Taşıt Uygunluk Belgesi: Ulusal sınırlarımız dahilinde ve/veya ADR' ye taraf olmayan ülkelere taşımacılık faaliyetlerinde bulunacak ADR' nin gerekliliklerini tam olarak sağlayamayan eski araçlara tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetinde bulunmaları için Bakanlığın belirlediği usul ve esaslara göre düzenlenen belgeyi,

ğ) Tehlikeli madde: ADR' ye göre tehlikeli olarak kabul edilen madde ve nesnelere,
h) Yük taşıma birimi: Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan konteyner, tank konteynerleri, tank takas gövdeleri, çok elemanlı gaz konteynerleri (ÇEGK), portatif tanklar ve IBC.

1) Üst yapı: Araç üstü sabit tanklar (tankerler), tüplü gaz tankeri, sökülebilir tank ile mobil patlayıcı taşıma birimi ve bunlara ilişkin donanımları,

(2) Bu Yönergede kullanılıp da bu maddede yer almayan terimler veya kavramlar için, ilgili yönetmeliklerde ve ADR' de yer alan tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler, Eski Araç ve Üst Yapıların Muayene ve Donanım Kriterleri

Muayene ve belgelendirmeye ilişkin genel hükümler

MADDE 5- (1) Eski araç ve üst yapı muayenelerinde ADR mevzuatında belirtilen süreler geçerlidir.

(2) 2014 ve öncesi model yılına sahip araç ve üst yapılar bu Yönerge' de tadat edilen kriterleri karşılamaları kaydıyla ülke sınırları dâhilinde ve ADR' ye taraf olmayan ülkelere tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde bulunabilir.

(3) Kapasitesi 1 m³'ten fazla olan sabit tanklarda veya sökülebilir tanklarda ya da münferit kapasitesi 3 m³'ten fazla; tank konteyneri, portatif tank veya ÇEGK ile tehlikeli madde taşımacılığı yapılan araçlar ile sınıf 1 (patlayıcı maddeler) taşımacılığında kullanılan araçlar, Taşıt Uygunluk Belgesi almak zorundadır. Bu limitlerin altında olan veya ambalajla taşımacılık yapılan araçların Taşıt Uygunluk Belgesi almasına gerek yoktur.

(4) Taşımacılık faaliyetinde kullanılmayan yalnızca karayolu inşaat alanında satih kaplama için bitümün karayoluna serilmesinde kullanılan asfalt distribütörleri, iş makinası sınıfında değerlendirilmekte olup bu araçlara Taşıt Uygunluk Belgesi alınmasına gerek yoktur.

(5) Karayolu yol inşaatları için bitüm taşımacılığında kullanılan ve yükün belirli sıcaklığın altına düşmesini engellemek için brülörle donatılmış, 2014 model ve önceki yıllarda üretilmiş relay tankerlerinin Bakanlıkça bu Yönergede yayımlanan kriterleri karşılamaları, 2015 model ve sonraki yıllarda üretilmiş relay tankerlerinin ise ADR'de belirtilen yanmalı ısıtıcılar dışında kalan diğer şartları sağlamaları şartıyla Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir.

(6) ADR gerekliliklerini karşılamayan 2014 ve öncesi model yılına sahip ve Taşıt Durum Tespit Belgesi/Taşıt Uygunluk Belgesi almış tamamlanmış araçların (römork/yarı römork hariç) üst yapıları, Bakanlıkça bu Yönergede yayımlanan kriterleri karşılamaları şartıyla, ADR' ye uygun üretilmiş 2015 ve sonrası model yılına sahip araçlara aktarılabilir. Bu durumda ilgili araçlara model yıllarına bakılmaksızın Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir.

(7) MPÜB ler ve sabit tank taşıyan araçlarda üst yapının arka yüzeyi ile tampon arka kısmı arasında en az 100 mm boşluk olmalıdır.

(8) ADR mevzuatına uygun üretilmemiş eski tüplü gaz tankerlerinin (batarya aracının) ara ve periyodik muayeneleri ile bu yapıya ait basınçlı ekipmanlarının muayeneleri ADR 6.8.3.4.12 ve ADR 6.8.3.4.15 e uygun bir şekilde onay kuruluşu gözetiminde tüplü gaz tankerleri işletmecisinin gösterdiği uygun bir yerde ADR mevzuatında belirtilen sürelerde gerçekleştirilir.

(9) Tankın üst kısmında bulunan teçhizatlar tankın devrilmesi durumunda oluşacak hasarları önleyecek şekilde hasar korumalarından birine sahip olacaktır.

(10) Tank taşımacılığında kullanılan motorlu ve motorsuz araçlarda en az 1 adet topraklama çubuğu olmalı ve topraklama çubuğunun yeri işaretlenmelidir.

(11) Taşıma üniteleri; ADR 8.1.3 Tehlike İkaz ve Turuncu Plaka İşaretleri, ADR 8.1.4 Yangınla Mücadele Teçhizatı, ADR 8.1.5 Çeşitli ve Kişisel Koruyucu Teçhizat Şartları hükümlerini sağlanmalıdır.

(12) Sabit tank taşıyan araçların muayeneleri esnasında yapılacak işlemler Ek-2'de detaylandırılmış olup uygulamaya esas teşkil edecektir.

(13) Eski araçlara tadilat yapılması gerektiğinde Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca Yayımlanan mevzuat hükümlerine uyulacaktır.

(14) Tehlikeli madde taşıyan tankların tamirat ve tadilatları Onay Kuruluşunca düzenlenen Tamirat ve Tadilatçı Uygunluk Sertifikası olan işletmelerde yapılır.

Motorlu araçların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 6- (1) Motorlu araçlar, aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmalıdır;

a) EX II, EX III, FL ve MPÜB tipi araçlarda bulunan akü yalıtılmış ve havalandırılmalı bir kutu içine alınacaktır.

b) FL, EX III ve MPÜB tipi araçlarda kalıcı olarak güç verilmiş devreler hariç olmak üzere, araçlara kesici şalter takılacaktır. Kesici şalter mümkün olduğunca aküye yakın olacaktır.

c) EX II tipi araçlar hariç olmak üzere, maksimum kütlesi 16 tondan fazla olan veya 10 tondan fazla çekme kapasitesine sahip 2005 yılı ve sonrası eski araçlarda, ABS fren sistemi bulunmak zorundadır. 2004 yılı ve öncesi model yılına sahip araçlarda ABS fren sistemi aranmaz.

ç) Motor dışı tüm elektriksel kablolar, bağlantılar, bağlantı soketleri, aydınlatma ekipmanları vb. sağlam olacaktır. EX II tip araç hariç olmak üzere, kablo tesisatı ADR 9.2.2.6.1' de belirtilen kablo tiplerinden herhangi birine uygun değilse, kabloların tamamı kablo kanalı içerisine alınacaktır. Kablolar sarkmayacak şekilde sabitlenecektir.

d) Sadece OX tipi araçlar için sürücü kabini arkası metal malzeme ile tamamen kapatılmış olacaktır. Pencere gibi bir açıklık bulunmayacak ayrıca, tank ile sürücü kabini arasında en az 15 cm boşluk bulunacaktır.

e) Yakıt tankı sızdırmaz olacaktır. AT tipi araçlar hariç olmak üzere yakıt tankının yanından veya altından egzoz borusu geçmeyecektir. Geçmesi zorunlu durumlarda egzoz borusu yakıt tankından en az 10 cm mesafeden geçecek veya metal ısı kalkanı ile korumalı olacaktır.

f) Sabit tank taşıyan araçlarda tekerlerin dış yüzeyi arasındaki mesafe dolu tankın ağırlık merkezinin yüksekliğinin en az yüzde 90'nına eşit olacaktır.

g) Taşıma ünitesi başına yakıt tankının kapasitesi 1500 litreyi geçemez.

Motorsuz araçların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 7- (1) Motorsuz araçlar, aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmalıdır;

a) EX II tipi araçlar hariç olmak üzere, maksimum kütlesi 10 tondan fazla olan römorklar için 2005 yılı ve sonrası eski araçlarda ABS fren sistemi bulunmak zorundadır. 2004 yılı ve öncesi model yılına sahip araçlarda ABS fren sistemi aranmaz.

b) Tüm elektriksel kablolar, bağlantılar, bağlantı soketleri, aydınlatma ekipmanları vb. sağlam olacaktır. EX II tip araç hariç olmak üzere, kablo tesisatı ADR 9.2.2.6.1' de belirtilen kablo tiplerinden herhangi birine uygun değilse, kabloların tamamı kablo kanalı içerisine alınacaktır. Kablolar sarkmayacak şekilde sabitlenecektir.

c) Sabit tank taşıyan araçlarda tekerlerin dış yüzey arasındaki mesafe, dolu tankın ağırlık merkezinin yüksekliğinin en az yüzde 90'nına eşit olacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tehlikeli Madde Taşıyan ADR' ye Uygun Üretilmemiş Üst Yapıların Sahip Olması Gereken Donanım ve Özellikler

Akaryakıt ve bitüm tanklarının sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 8- (1) Maksimum çalışma basıncı 0,5 bardan az olan akaryakıt ve bitüm tankları aşağıda belirtilen donanım ve özelliklere sahip olmak zorundadır.

a) Et kalınlıkları aşağıda bulunan tabloda belirtilen değerlerden az olmayacaktır.

Koruma Şartları	Koruma Şartlarına Uygunluk	Minimum Et Kalınlıkları		
		Alüminyum	Paslanmaz Çelikler	Diğer Çelikler
(a) Dairesel ve eliptik kesitli tanklar; güçlendirme elemanları için (ara bölmeler - dalgakıranlar - güçlendirme halkaları) aşağıdaki şartlardan herhangi birini sağlayacaktır: <ul style="list-style-type: none"> Herhangi iki güçlendirme elemanı arasındaki maksimum mesafe 1750 mm, Güçlendirme elemanları arasındaki maksimum brüt hacim 7500 litre olacaktır. 	UYGUN	4,0 mm	3,0 mm	3,0 mm
	UYGUN DEĞİL	5,0 mm	3,0 mm	4,0 mm
(b) Bavul (kutu) kesitli tanklar; güçlendirme elemanları için (ara bölmeler ve/veya dalgakıranlar) aşağıdaki şartların tamamı sağlanacaktır: <ul style="list-style-type: none"> Herhangi iki güçlendirme elemanı arasındaki maksimum mesafe 1750 mm, Herhangi iki güçlendirme elemanı arasındaki maksimum brüt hacim 7500 litre olacaktır. 	UYGUN	Gövde : 4,0 mm Uçlar : 5,0 mm	Gövde: 3,0 mm Uçlar : 4,0 mm	Gövde: 3,0 mm Uçlar : 4,0 mm
	UYGUN DEĞİL	Gövde : 5,0 mm Uçlar : 6,0 mm	Gövde : 3,0 mm Uçlar : 4,0 mm	Gövde : 4,0 mm Uçlar : 5,0 mm

b) Tankın eşdeğer çapı 1,8 metre altında ise yukarıdaki tabloda belirtilen kalınlıklar 1 mm azaltılabilir ancak hiçbir şekilde 3 mm altına inemez.

c) Tankların görülebilecek bir yerine tankın net kapasitesi yazılacaktır. Tank bölmelerden oluşuyorsa net kapasiteler her bir bölme için ayrı ayrı yazılmış olacaktır.

ç) ADR bölüm 3.2 tablo A`ya göre tankta taşınan tehlikeli maddeye ait tank kodunun 3. Harfi B olan tankların her bir bölmesinde dip vana bulunacaktır. Dip vana bulunmayan tankların diğer hususlar bakımından uygun olması durumunda tankın kullanımına 1 Ocak 2022 yılına kadar müsaade edilir.

d) Tank üstünde mevcut bulunan teçhizatlar için sertifikalı olma şartı aranmaz. Ancak yeni takılacak teçhizatların, teçhizat üreticisinin ADR`de atıf yapılan standartlara uygunluğunu gösteren beyanı aranacaktır.

e) Bitüm taşımacılığı yapan tanklarda ısı yalıtım mevcut olacaktır. Yüksek sıcaklıkta dolmuş tanklarda dolmuş esnasında malın noktasal olarak yığılmasını engellemek için deflektörler bulunacaktır.

f) Akaryakıt tanklarının her bir bölümü üstünde 90, 180 ve 270 derece açılarda sızdırmaz özellik gösteren güvenlik valfi bulunacaktır. Sızdırmaz özellik göstermeyen güvenlik valfi bulunan tankların diğer özellikleri uygun olması durumunda 1 Ocak 2020 yılına kadar kullanımına müsaade edilir.

g) Asfalt tanklarının her bir bölümü üzerinde tankın içindeki yükün oluşturacağı basıncı tahliye etmek için gerekli düzenek mevcut bulunacaktır. (Basınç tahliye valfleri, açıklıkları vb.)

Gaz taşıyan tankların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 9- (1) Maksimum çalışma basıncı 0,5 bardan fazla olan gaz taşıyan tanklar ve kriyojenik tankları aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmak zorundadır.

a) Malzeme şartları hariç olmak üzere LPG Tankları, imal edildikleri yıla ait TS 1445 şartlarının tamamını karşılamak zorundadır. Ancak, yüksek mukavemetli çelik kullanıldığından dolayı TS 1445 de tarif edilen et kalınlığının altında imal edilen tanklar için bu Yönergenin Ek-1 de belirtilen üretici beyanının ve tanka ait et kalınlığı ve malzeme bilgisini içeren onaylı ilk muayene dosyasının ibraz edilmesi şartıyla standardın altında bir değerde et kalınlığına müsaade edilebilir.

b) Tankın brüt hacmine uygun olan boşaltma kapasitesinde güvenlik valfi/valfleri tank üstünde bulunacaktır. LPG Tankları için aşağıdaki tablo kullanılır.

LPG Tankları için Toplam Valf Kapasiteleri (m³/sn)					
Tank Boyu	12 m	10 m	8 m	6 m	4 m
Tank Çapı					
2400 mm	9,8	8,5	7,3	5,9	4,5
2200 mm	9,0	7,9	6,7	5,5	4,2
2000 mm	8,3	7,2	6,1	5,0	3,8
1800 mm	7,6	6,6	5,6	4,5	3,4
1600 mm	6,8	5,9	5,0	4,1	3,1
1400 mm	6,7	5,8	4,9	3,9	2,9
Aralıkta kalan çap veya boy değerleri, tabloda karşılık gelen bir üst değerlere yuvarlanır.					

c) LPG tankları (UN 1011, UN 1075, UN 1965, UN 1969, UN 1978 taşıyan tanklar) ADR Bölüm 4.3'te atıf yapılan test basınçlarına uygun olarak test edilir. Bu tankların ilk muayenesinde kapasite tespiti yapılır. Kapasite, azami içerik kütlesi, tankın taşıdığı gaz cinsi ve test basıncı tank plakası üstüne işlenir.

ç) Vakum izolasyonu olmayan kriyojenik tankların ilk/periodyk muayenelerinde, tankın içinin göz ile muayenesi ve hidrostatik basınç testi yapılarak donanımları sızdırmazlık testine tabi tutulur. Vakum izolasyonlu kriyojenik tankların ve donanımlarının ilk/periodyk muayenelerinde ise vakum ölçümü ve sızdırmazlık testi gerçekleştirilir.

d) Tank üstünde mevcut bulunan teçhizatlar da sertifikalı olma şartı aranmaz. Yeni takılan teçhizatların ADR'de atıf yapılan standartlara uygunluğunu gösteren sertifikalar ibraz edilecektir.

e) Basıncılı tanklarda, ADR Bölüm 3.2 tablo A'da taşınan gaz sınıfına göre tank kodunun 3. harfine uygun olarak dip vana bulunacaktır.

f) LPG ve Vakum izolasyonu ile soğutulmuş gazları taşıyan tankların dışında diğer gaz türlerini taşıyan tanklar için de bu fıkra hükümleri uygulanır. Söz konusu tankların testlerinde ADR hükümleri geçerlidir.

g) Vakum izolasyonlu kriyojenik tankların muayenelerinde test için gerekli bilgilere tank plakasından veya tanka ait daha önceki muayene kayıtlarından ulaşılmadığı ve söz konusu

bilgilerden şüpheye düşüldüğü durumlarda Ek-1`de istenen formatta tankın üreticisi tarafından hazırlanan beyan araç sahibi tarafından Onay kuruluşuna ibraz edilmelidir.

ğ) LPG ve vakum izolasyonlu kriyojenik tanklar dışında kalan diğer gaz türlerini taşıyan tankların muayenelerinden önce üretici firma tarafından Ek-1`de istenen formatta tankın üreticisi tarafından hazırlanan beyan araç sahibi tarafından Onay kuruluşuna ibraz edilmelidir. Bu beyan esas alınarak muayene faaliyetleri yürütülür. İlgili tanklarda söz konusu beyana ulaşılamadığı durumlarda tankın iç kontrolü ve et kalınlığı ölçümü yapılmaksızın ADR`de belirtilen test basınçlarına göre hidrostatik basınç ve sızdırmazlık testleri yapılarak tankların kullanımına 1 Ocak 2022 yılına kadar müsaade edilir.

Sıvı kimyasal taşıyan tankların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 10- (1) Taşınan tehlikeli malın UN numarası karşılığında tank kodunun ikinci harfi (G, 1.5 ve 4) olan ve sıvı kimyasal taşıyan tanklar aşağıda belirtilen özelliklere sahip olacaktır.

a) Tankta kullanılan contalarda herhangi bir aşınma, yıpranma vb. belirtiler olmayacaktır.

b) Metal tankların et kalınlıkları aşağıda bulunan tabloda belirtilen değerlerden az olmayacak ancak, basınçlı kimyasal taşıyan tanklar sadece paslanmaz çelikten mamul olacaktır.

Koruma Şartları	Koruma Şartlarına Uygunluk	Minimum Et Kalınlıkları		
		Alüminyum	Paslanmaz Çelikler	Diğer Çelikler
Dairesel ve eliptik kesitli tanklarda; güçlendirme elemanları için (ara bölmeler - dalgakıranlar - güçlendirme halkaları) aşağıdaki şartlardan herhangi biri sağlanmalıdır : <ul style="list-style-type: none">Herhangi iki güçlendirme elemanı arasındaki maksimum mesafe 1750 mm,Güçlendirme elemanları arasındaki maksimum brüt hacim 7500 litre, Olmalıdır.	UYGUN	5,0 mm	3,0 mm	4,0 mm
	UYGUN DEĞİL	7,0 mm	5,0 mm	6,0 mm

b) Tankın eşdeğer çapı 1,8 metre altında ise yukarıdaki tabloda belirtilen kalınlıklar 1 mm azaltılabilir ancak hiçbir şekilde 3 mm altına inemez.

c) ADR Bölüm 3.2 tablo A`ya göre tankta taşınan tehlikeli maddeye ait tank kodunun 3. Harfi B olan tankların her bir bölmesinde dip vana bulunacaktır.

ç) Tankların her bir bölme üstünde sızdırmaz özellik gösteren güvenlik valfi bulunacaktır. Sızdırmaz özellik göstermeyen güvenlik ekipmanı bulunan tankların diğer özellikleri uygun olması durumunda 1 Ocak 2020 yılına kadar kullanımına müsaade edilir.

d) Fiber takviyeli kompozit malzemedan yapılan tanklarda tank gövde malzemesinde herhangi bir aşınma, deformasyon ve renk değişikliği belirtileri bulunmayacaktır. Bu tanklarda et kalınlığı şartı aranmaz ancak, et kalınlığı haricinde bu fıkradaki diğer hükümler geçerlidir.

e) Tank üstünde mevcut bulunan teçhizatlar için sertifikalı olma şartı aranmaz. Ancak yeni takılacak teçhizatların, teçhizat üreticisinin ADR`de atıf yapılan standartlara uygunluğunu gösteren beyanı aranacaktır.

Basınçlı kimyasal taşıyan tankların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 11- (1) 4 bar üstü hesaplama basıncına sahip sıvı kimyasalları taşıyan tanklar, ADR'de belirtilen tüm gerekliliklere sahip olmalıdır. Bu gereklilikleri taşımayan tanklarla, 4 bar üzerinde sıvı kimyasal taşınmasına müsaade edilmez.

Patlayıcı taşıyan üst yapıların sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 12- (1) Sınıf 1 patlayıcı maddelerin taşınmasında kullanılan; EXII ve EX III araçların üst yapıları aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmak zorundadır.

a) EX II araçta örtülü/brandalı taşımacılığa izin verilir. EX III araçta örtülü/brandalı taşımacılık yapılamaz. EX II araçlarda kullanılacak örtünün/brandanın yanma hızı, ISO 3795:1989'a göre 100 mm/dakikayı geçmeyecektir.

b) Bu araçlar patlayıcıları, dış tehlikelerden ve hava koşullarından koruyacak şekilde yapılmış ve donatılmış olacaktır.

c) Bu araçlarda sürücü bölmesi aralıksız bir duvar ile yük bölgesinden ayrılmış olacaktır.

ç) Taşınan tehlikeli maddelerin yükleme yüzeyi, yüke herhangi bir şekilde zarar vermeyecek şekilde yapılmış olacak ve yükleme bölgesinde yükün kaymasını engelleyecek önlemler alınmış olacaktır.

d) Araç üst yapısında kullanılan elektrik aksamının nominal voltajı 24 V'yi geçmeyecektir.

e) EX II araçlarda yük bölgesindeki aydınlatma sistemi tavanda yer alacak, kabloları ya da ampülü dışarıyla temas etmeyecek şekilde kaplanmış olacaktır.

f) Yük bölgesindeki elektrik tesisatı tozdan korumalı (IP 54 veya dengi) ve uyumluluk grubu J için bu değer en az IP 65 olacaktır.

g) Patlayıcı maddenin tank içerisinde taşınması durumunda;

1. EX III araçlarının motor kısımları otomatik yangın söndürme sistemi olmalıdır.
2. EX III araçlarda tekerlek yanmasına karşı metal termal kalkan ile yükün korunması sağlanmış olmalıdır.
3. EX III araçlarda tank ile araç arasında en az bir adet topraklama bağlantısı olmalıdır.

MPÜB'nin sahip olması gereken donanım ve özellikler

MADDE 13- (1) Mobil Patlayıcı Üretim Birimleri (MPÜB) aşağıda belirtilen özelliklere sahip olmak zorundadır.

a) Üst yapı ile araç arasında en az bir topraklama bağlantısı bulunacaktır.

b) Üst yapı araca yerleştirilirken taşıma yüzeyinin toplam genişliği yüklü aracın ağırlık merkezi yüksekliğinin en az %90'ı kadar olacaktır.

c) Yanmalı ısıtıcılar ADR'de belirtilen şartları karşılamak zorundadır.

ç) Motor kısımları otomatik yangın söndürme sistemi ile donatılmalıdır.

d) Tekerlek yanmasına karşı metal termal kalkan ile yükün korunması sağlanmış olacaktır.

e) Yük bir basınçsız tankta taşınıyorsa, tank kısmı ile ilgili tank koduna uygun olarak bu Yönerge'de basınçsız olarak kimyasal taşıyan tanklar için belirtilen kriterler sağlanmak zorundadır.

f) Yükün bir basınçlı tankta taşınması durumunda ise tank ADR Bölüm 6.12 şartlarını sağlamak zorundadır.

g) MPÜB ünitesi içerisindeki konteyner, ADR'de BK2 tipi yığın konteynerler için öngörülen zorunlulukları sağlamalıdır.

ğ) MPÜB'ler ADR Bölüm 6.12'de belirtilen ekipman ve patlayıcılara yönelik özel bölme şartlarını sağlayacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Diğer Hususlar

MADDE 14- (1)Eski tankların olumlu sonuçlanan muayeneleri sonrası toplam tank ve bölme brüt hacimleri, göz sayısı, test basınçları, muayene tarihi ve onay kuruluşu tarafından verilecek tank seri numarası bilgilerini içeren tank plakası hazırlanarak tankın görünür bir yerine yerleştirilir. Muayene tarihi (ay ve yıl) işaretlenip, tarihin yanı sıra soğuk damga ile onay kuruluşu tarafından mühürlenir.

(2) Tank Muayene kapsamı ilk/periodyk muayene ise muayene tarihi yanına "P" harfi, ara muayene ise "L" harfi eklenir.

(3) 7500 litreden fazla brüt hacme sahip göz bulunan tanklarda söz konusu bölme dalga kırıklarla 7500 litreden daha küçük brüt hacimlere ayrılmışsa, Tank plakasında ilgili gözün brüt hacminin yanına "S" harfi konulur.

(4) Gerek eski araçlar gerekse de yeni araçlarda iki bölme veya dalga kırıklı arasındaki brüt hacmi 7500 litreyi aşan tank bulunması durumunda ADR/Taşıt Uygunluk Belgelerinin açıklama kısmına ilgili bölme için "% 20'den fazla ve % 80'den az doluluk oranıyla taşımacılık faaliyeti yapılamaz" şerhi düşülür.

(5) Üstünde imalat tarihi bulunmayan plastik IBC'lerin (orta boy dökme yük konteyneri) tehlikeli madde taşımacılığında kullanılmasına 1 Ocak 2019 yılına kadar müsaade edilir. Üstünde imalat tarihi belirtilen plastik IBC'lerin kullanım süresi 5 yıldır. Söz konusu IBC'lerin ara muayenesi 2,5 yılda (±3 ay) bir IBC işletmecisinin tesisinde onay kuruluşu denetiminde yapılabilir. Muayene tarihi (ay/yıl) ve onay kuruluşunun mührü IBC plakasına işlenir.

(6) ADR mevzuatına uygun üretilmemiş eski metal IBC'ler (2014 yılından önce üretilmiş olanlar) ile yeni metal IBC'lerin (2014 yılından sonra üretilmiş olanlar), ara/periodyk muayenesi 2,5/5 (iki buçuk/beş) yılda (±3 ay) bir IBC işletmecisinin tesisinde onay kuruluşu denetiminde yapılır. Muayene tarihi (ay/yıl) ve onay kuruluşunun mührü IBC plakasına işlenir.

(7) ADR mevzuatına uygun üretilmemiş eski çok elemanlı gaz konteynerlerinin ara ve periodyk muayeneleri ile bu yapıya ait basınçlı ekipmanlarının muayeneleri ADR 6.8.3.4.12 ve ADR 6.8.3.4.15 e göre Onay Kuruluşu gözetiminde ÇEGK'nin işletmecisinin gösterdiği uygun bir yerde ADR mevzuatında belirtilen sürelerde gerçekleştirilir.

(8) 2014 yılından sonra üretilmiş tank konteyner/çok elemanlı gaz konteyneri/tank takas gövdesi ara ve periodyk muayeneleri ile bu yapıya ait basınçlı ekipmanlarının muayeneleri, ADR'ye uygun bir şekilde onay kuruluşu gözetiminde işletmecisinin gösterdiği uygun bir yerde gerçekleştirilir.

(9) İdare, Yönerge hükümleri ile ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat değişikliklerine göre ilave şartlar isteyebilir ve bu Yönergenin uygulanmasına yönelik genelge veya talimatlar yayımlayabilir.

Plastik tanklar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) ADR'de taşımacılıkta kullanılmasına müsaade edilmeyen ancak, ülkemizde sıvı kimyasal maddelerin taşınmasında kullanılan plastik tankların olduğu eski araçların, Taşıt Durum Tespit Belgesi almaları şartıyla 31 Aralık 2017 yılına kadar kullanılmasına müsaade edilir. Bu tarihten sonra söz konusu maddelerin plastik tanklarda taşınmasına müsaade edilmez.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Yönerge hükümlerini Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürü yürütür.

EK-1

GAZ TAŞIYAN ESKİ TANKLAR İÇİN ÜRETİCİ FİRMA BEYANI

1. Üretici Firma Adı:
2. Tankın Üretim Yılı:
3. Tank Üretim Seri No:
4. Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Direktifine Göre Belgelendirme İşlemi Yapılmış mı?¹
Evet Hayır
5. Tasarım Standardı²:
6. Tankın İmalinde Kullanılan Malzemeler³:
 - 6.1. Ön ve Arka Bombe Malzemesi:
 - 6.2. Gövde Malzemesi:
 - 6.3. Tank çapı: mm
7. Et Kalınlıkları:
 - 7.1. Ön ve Arka Bombe Et Kalınlığı: mm
 - 7.2. Gövde Et Kalınlığı: mm
8. Basınç ve Sıcaklık Bilgileri:
 - 8.1. Maksimum Çalışma Basıncı: Mpa
 - 8.2. Doldurma/Boşaltma (Pompa) Basıncı: Mpa
 - 8.3. Test Basıncı: Mpa
 - 8.4. İşletme Sıcaklığı: °C
9. Güvenlik Valfleri/Patlatma Diskleri:
 - 9.1. Adet:
 - 9.2. Marka, Model:
 - 9.3. Açma/Kapama Basıncı: Mpa
 - 9.4. Boşaltma Kapasitesi: m³/sn
10. Tankta Taşınabilecek Tehlikeli Maddeler:

UN Numarası	ADR 3.2 Tablo A`ya Göre Adı	ADR 4.3`e Göre Test Basıncı (Mpa)	ADR 4.3`e Göre Azami Kapasite (kg/litre)

Üretici firma sorumlusu:

Ad/Soyad :
Unvan :
Firma Kaşesi/İmza :

1. İlgili sertifika ve Raporlarını Beyana ekleyiniz.
2. Tasarım standardının yılı mutlaka belirtilmelidir.
3. İmalat malzemeleri ilgili standartta belirtilen malzeme kodu ile belirtilmelidir.
4. Vakum izolasyonlu kriyojenik tanklarda bu beyanın 6. ve 7. Maddelerinin doldurulması zorunlu değildir.
5. Tankta ait ilk kontrol ve testlere ilişkin raporlar varsa dosyaya eklenmelidir.

EK-2
TANK MUAYENELERİNDE YAPILACAK İŞLEMLER

Tank Muayene Tipi	İlk/Periyodik Muayene			Ara Muayene (İlk/Periyodik Muayeneleri Takiben)	
	Akaryakıt/Asfalt Basınçsız Kimyasal	LPG/Basınçlı Sınıf 2 /Vakum İzolasyonsuz Kriyojenik	Vakum İzolasyonlu Kriyojenik	Akaryakıt/Asfalt Basınçsız Kimyasal	LPG/Basınçlı Sınıf 2 İzolasyonsuz Kriyojenik
Tankın içinin ve dışının gözle muayenesi	Yüzeyle herhangi bir deformasyon/bozulma kaynak ve gövde malzemesinde çatlak bulunmamalıdır. Tank Şase Bağlantılarında herhangi bir bozulma/deformasyon/Kaynak ve gövde malzemesinde çatlak bulunmamalıdır. Tank Şase bağlantılarında kullanılan civatalarda kırılma/sıyrılma/eksiklik olmamalı. Değişen civatalar ilk imalatta kullanılan civatalar ile en az aynı kalite ve ölçüde olmalıdır.	LPG tankları için bu Yönergenin 7. Madde 2. Fıkra (a) bendi hükümleri esas alınır.	Vakum İzolasyonlu Kriyojenik Tanklar dışında kalan tanklarda bu Yönergenin 7. Madde 2. Fıkra (ğ) bendi hükümleri esas alınır.	Tankların yalnızca dış kontrolü yapılır, iç kontrol yapılmaz.	
Tankın et kalınlığı ölçümü	Bu yönergede belirtilen minimum değerler esas alınır	LPG ve Vakum İzolasyonlu Kriyojenik Tanklar dışında kalan tanklarda bu Yönergenin 7. Madde 2. Fıkra (ğ) bendi hükümleri esas alınır.	Uygulanmaz.	Yalnızca Onay kuruluşu uzmanı tarafından et kalınlığı azalmasından şüpheye düşüldüğü durumlarda uygulanır.	
Hidrostatik test (Tank kısmı için)	Her iki test birleştirilerek tek seferde aşağıdaki gibi uygulanır. Tüm Tank Hidrostatik Test Basıncı 0,5 bar. Bölme Test Basıncı 0,25 bardır. Tank Bölmeleri önce bir dolu bir boş olacak şekilde sonra da tüm bölmeler %99 u su ile doldurularak kalan boşluk hava ile basınçlandırılır. 30 dakika beklenir. Herhangi bir deformasyon ve sızıntı olmadığı görülür. Teçhizatların uygun bir şekilde çalışıp çalışmadığı kontrol edilir.	Tank tamamen su ile doldurulmalıdır. Test basıncı, tankta taşınacak tehlikeli maddeye göre ADR Bölüm 4.3'e göre belirlenir. Bekleme süresi minimum 30 dakikadır.	Uygulanmaz.	Uygulanmaz.	
Tankın sızdırmazlık ve teçhizat fonksiyon testi		Sızdırmazlık testi Sıvılaştırılmış veya Sıkıştırılmış Gazlar için Hidrostatik Test Basıncının %20'si, Soğutularak sıvılaştırılmış gazlar için çalışma basıncının %90'ıdır. Bekleme süresi minimum 10 dakikadır. Teçhizatların uygun bir şekilde çalışıp çalışmadığı kontrol edilir.	Maksimum çalışma %90'unda yapılacaktır. Bekleme süresi minimum 10 dakikadır. Teçhizatların uygun bir şekilde çalışıp çalışmadığı kontrol edilir.	Test basıncı 0,2 barda hava ile yapılacaktır. Tank bölmeleri önce bir dolu bir boş olacak şekilde sonra da tamamı basınçlandırılarak 10 dakika beklenir. Herhangi bir deformasyon ve sızıntı olmadığı görülür. Teçhizatların uygun bir şekilde çalışıp çalışmadığı kontrol edilir.	İlk/Periyodik Muayenede belirlenen tank sızdırmazlık ve teçhizat fonksiyon testlerinin aynısı uygulanır.

• Yalıtımlı tankların Hidrostatik testleri hassas manometre ile yapılacak olup, normal şartlarda yalıtım malzemesi sökülmecektir.

ke